

8. SINIF

PARAGRAF

SORU BANKASI

Kazanım Sifresi

Her kazanım ile ilgili sınavlarda nasıl sorular çıktığı veya çıkabileceği hakkında bilgi verilir. Bu soruların çözüm taktikleri anlatılır.

Çıkmış Sorular

Her kazanımın yanında çıkmış sorular ve çözümleri bulunur. Çözümlerde sorunun hangi taktikle çözüldüğü anlatılır.

Kazanım Testleri

Her kazanım için ayrı ayrı bulunan testler konunun pekiştirilmesini sağlar.

Ünite Testleri

Ünite sonlarında bulunan ünite testleri birkaç kazanımın birlikte bulunduğu soruları içermektedir. Öğrencilerin birden fazla bilgiyi birlikte kullanabilmesi amaçlanmıştır.

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Rehberlik ilaveli

ÜNİTE
SAYISI

10

KAZANIM
SAYISI

17

TEST
SAYISI

72

SORU
SAYISI

639

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir. Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN: 978-605-7585-67-7

280720 – B1

Genel Yayın Koordinatörü
S. AKGÜL

Yazarlar
Gülbahar KALKAN / Vedat ÇELİK
Cem Savaş TÜYLÜ / Önder YILMAZ

Editör
Önder YILMAZ

Rehberlik Uzmanı
Ayça AKTAŞ DEMİRCAN

Dizgi
Beyin Takımı Yayınları Dizgi Birimi

Basım Yeri

www.dijitalim.com.tr

“Dijitalim” öğrenci veya öğretmen uygulamasını indirerek bütün soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr DİJİTAL EĞİTİM PORTALIMIZA GİRİNİZ.

ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ. SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİMİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ. İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

Test ve deneme oluşturmak için
70.000 soruluk
“SORU HAVUZU”muzdan
yararlanabilirsiniz.

AKILLI TAHTAYA
UYUMLU

TAMAMEN ÜCRETSİZ İÇERİK

Konu Anlatımları
Benzer Sorular
Online Testler
Online Denemeler

BEYİN TAKIMI YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D

Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Beyin Takımı Yayınları olarak 8. sınıf öğrencileri için hazırladığımız “İlk Adım” serisinin ardından “Depar” serisi ile yanınızdayız.

Depar serisi, sizi sınavlarda hedeflediğiniz başarıya ulaştırmak için tasarlandı. Bu kitap sayesinde başarı kapıları sizin için ardına kadar açılacak ve hedeflediğiniz başarıyı yakalamak sizin için kolay olacaktır.

Mantık, muhakeme, analiz ve sentez gerektiren soruların sorulduğu LGS’de başarılı olmak için bu yeteneklerin geliştirilmesi gerekir. “Beyin Takımı” ekibi olarak yeni nesil sorularla oluşturduğumuz bu eserlerde yeni nesil sorulara yer vererek bunların nasıl çözüleceğini öğretmeye çalıştık. Bunun için de kitabımızda şu bölümlere yer verdik:

“Rehberlik” bölümünde soruların daha kolay anlaşılması ve yorumlanması için yöntemler anlatıldı.

Kazanım merkezli hazırlanan bu eserde her ünitenin kazanımları tek tek işlendi. “Kazanımın Şifresi” bölümünde kazanımla ilgili soruların kolay bir şekilde çözümlenmesinin yöntemleri üzerinde duruldu. Önemli ipuçları verilerek soruların daha kısa süre içerisinde ve doğru olarak çözümlenmesinin yolları gösterildi.

“Örnek Soru” bölümünde daha önce sınavlarda çıkmış sorulara yer verildi. Sorunun altında ayrıntılı çözümü verildi.

“Kazanım Testi” bölümünde sadece o kazanımla ilgili sorulara yer verilerek kazanımın tam olarak öğrenilmesi amaçlandı. Bu sayede o kazanımla ilgili çıkabilecek tüm soru tiplerini öğrencinin görmesi sağlandı.

“Ünite Testi” bölümünde daha önce işlenen kazanımların iyice içselleştirilmesi amaçlandı. Bol miktarda soruyu içeren bu bölümde özellikle birkaç kazanımla ilgili olan soru tiplerine sıkça yer verildi.

Farklı bir anlayış ve yöntemle oluşturulan bu kitap, ayrıntılı konu anlatımlarına gerek bırakmadan pratik yollarla kısa sürede konuyu öğrenmenizi ve soruları çözenizi sağlayacaktır.

Hayallerinizin anahtarını elinizden bırakmayın.

S. AKGÜL

REHBERLİK

Bu kitaptan en iyi verimi alabilmek için,

- Kazanımın şifresi bölümünü dikkatli bir şekilde okumaya
  - Örnek soruların izlediği çözüm yollarını anlamaya
  - Testlerdeki soru kalıplarını incelemeye
  - Süre tutarak çalışmaya
- özen göstermelisiniz.**

Rehberlik başlığı altında aşağıdaki konuları bulacaksınız.

Türkçe Dersine Nasıl Çalışmalısınız?

Kelimede anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmelisiniz?

Türkçe Dersinde Başarılı Olmak için Neler Yapmalısınız?

Fiilimsilere çalışırken nelere dikkat etmelisiniz?

Test Çözme Becerimizi Geliştirelim.

Cümlede anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmelisiniz?

Paragraf Sorularında Nelere Dikkat Etmelisiniz?

Öğrenme Stilleri

Etkin Çalışma Yöntemi

Hangi derse hangi gün çalışacağız?

Öğrenci Çalışma Stratejileri

Dikkati Yoğunlaştırmak

Duygusal Zekanıza Dikkat!

Öğrenmenin Göstergeleri

HEDEFİMİZ

Okurken düşündürmek ve hayata bakış açısı geliştirmektir.

UNUTMAYALIM

◆ Kendimizi ne kadar iyi tanırsak hayatta ne istediğimizi o kadar iyi bilir ve mutlu oluruz.

Sınavda Başarılar Dileriz.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: ANLATIM BİÇİMLERİ / DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları 8

2. ÜNİTE: PARAGRAFIN YAPISI

Giriş Cümlesi.....30

Sonuç Cümlesi.....30

Paragrafın Akışı 39

Paragraf Oluşturma.....39

Paragrafın Yapısı (Karma) 48

3. ÜNİTE: PARAGRAFIN KONUSU / BAŞLIĞI

Paragrafın Konusu / Başlığı 54

4. ÜNİTE: PARAGRAFIN ANA DÜŞÜNCESİ

Paragrafın Ana Düşüncesi 72

5. ÜNİTE: PARAGRAFIN YARDIMCI DÜŞÜNCELERİ

Paragrafın Yardımcı Düşünceleri.....94

İÇİNDEKİLER

6. ÜNİTE: METİN KARŞILAŞTIRMA

Metin Karşılaştırma 116

7. ÜNİTE: GÖRSEL / GRAFİK / TABLO OKUMA

Görsel / Grafik / Tablo Okuma 122

8. ÜNİTE: SÖZEL YETENEK / MANTIK / MUHAKEME / AKIL YÜRÜTME

Sözel Yetenek / Mantık / Muhakeme / Akıl Yürütme 136

9. ÜNİTE: METİN TÜRLERİ

Metin Türleri 150

10. ÜNİTE: OLAYA DAYALI METİNLER

Olaya Dayalı Metinlerde Hikâye Unsurları 160

Olaya Dayalı Metinlerde Anlatıcı Türleri 165

Olaya Dayalı Metinlerde Dil ve Anlatım Özellikleri 170

DENEMELER 176

CEVAP ANAHTARLARI 221

1. ÜNİTE

ANLATIM BİÇİMLERİ / DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Kazanımlar

T.8.3.11. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.

T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

KAZANIM

- T.8.3.11.** Metindeki anlatım biçimlerini belirler.
- T.8.3.34.** Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

KAZANIM ŞİFRESİ

- Her metnin bir anlatım biçimi vardır. Bu tür soruları doğru çözebilmek için düşünceyi geliştirme yollarının püf noktaları bilinmelidir.
- Masal, fabl, roman, hikâye gibi olay çevresinde oluşan metinlerde daha çok öyküleme ve betimlemeye yer verilir.
- **Öyküleme**, olayın ön planda olduğu; kişi, yer ve zaman unsurlarına yer verilen metinlerde kullanılır.
- **Betimleme**, kelimelerle resim yapma sanatıdır. Metin okunduğunda zihinde bir tablo, resim canlanıyorsa orada betimleme yapılmıştır. Betimlemelerde sıfatlara çokça yer verilir.
- Makale, deneme, fıkra, biyografi, eleştiri gibi düşüncenin ön planda olduğu metinlerde açıklama, tartışma, tanımlama, örnekleme, karşılaştırma, benzetme, alıntı yapma ve tanık göstermeye başvurulur.
- **Açıklama**, bilgi vermek amacıyla yazılan metinlerde kullanılır. Sözcükler gerçek anlamda kullanılır, nesnel ifadeler yer verilir.
- **Tartışma**, bir düşünceyi çürütmek veya benimsetmek için başvurulan düşünceyi geliştirme yoludur. Tez ve karşı tez vardır. Sorularla okuyucunun dikkati çekilebilir.
- **Tanımlama** bir nesnenin, varlığın ne olduğunu anlatan cümlelerdir.
- **Örnekleme**, açıklama yapılırken örneklere yer vermektir.
- **Karşılaştırma**, iki nesne veya varlığın kıyaslanmasıdır.
- **Benzetme**, aralarında ilgi olan iki unsurdan zayıf olanın, güçlüye yaklaştırılmasıdır. "Gibi, misali, sanki, benzer" gibi kelimelere yer verilir.
- **Alıntı yapma**, metinde başka birine ait olan bir yargı, cümle kullanmaktır.
- **Tanık gösterme**, düşüncelerini kanıtlamak için yazarın anlattığı konuda uzman olan birinin yazarın düşüncesine benzer bir yargısını alıntı yaparak kullanmasıdır.

Örnek

Varlıkların, okuyucunun gözünde canlanacak şekilde, resim çizer gibi anlatılması olarak tanımlanan betimleme, açıklayıcı ve sanatsal olmak üzere iki başlık altında incelenir. Açıklayıcı betimlemede varlıkların olduğu gibi tanıtılması amaçlanır, kişisel düşüncelere yer verilmmez. Görsellikten çok, izlenim ve sezgilerin ağır bastığı sanatsal betimlemede ise yazar, anlatımına duygu ve yorumlarını da katar.

Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde açıklayıcı betimleme yapılmıştır?

- A) Gitgide kararan bulutsuz gökyüzünün altında, Dolmabahçe Sarayı'nın önündeki lokantanın terasında oturuyorduk. Lokantadaki bütün masalar doluydu. Arada bir geçmekte olan vapurların oluşturduğu dalgalar da olmasa durgundu deniz. Kıyıda bir çocuk, martılara ekmek atıyordu.
- B) Mavinin değişik tonları ile boyanmış resimde farklı yollar çizilmişti: dağların arasından geçen bir patika, nehrin üzerine kurulu bir asma köprü, evlerin arasından büyük bir meydana uzanan Arnavut kaldırımları, uçsuz bucaksız çölde güneşe kadar uzanan gümüşten bir asfalt...
- C) Gelinin başında sıra sıra altın ve incilerle süslenmiş bir fes vardı. İki demet sarı tel, yanaklarının üstüne çaresizce uzanıyordu. Onu bugünün hürmetine tahta bir iskemle oturtmuşlardı. Şaşkın ve nemli gözlerle etrafı süzüyor fakat daha ziyade önüne bakarak bu anın bitmesini bekliyordu.
- D) Vahanın altından, zeytinyağı renginde, elinizi sürseniz bulaşacağını sandığınız koyu bir çay akar. Çayın kenarında, yapraklarının ters tarafları rüzgârla güneşe dönünce parlayan narın kavaklar dizili, kof gölgeler serilidir. İncecik, yumuşak ve sık otlarla kaplı yamaçlar heybetli görünmeye çalışır.

2018 - 2019 Mart

Çözüm

"B seçeneğindeki uçsuz bucaksız çölde güneşe kadar uzanan gümüşten bir asfalt, C seçeneğindeki çaresizce uzanıyordu, D seçeneğindeki heybetli görünmeye çalışır" ifadeleri öznel olduğu için sanatsal betimlemeye örnektir. A seçeneğinde ise öznel bir ifade yoktur.

Cevap A

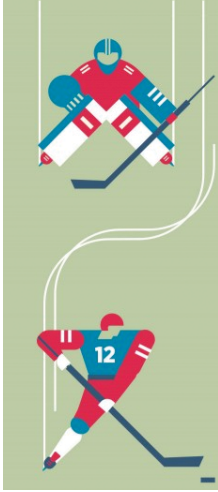

1.

Sanal Gerçekliği Kullanan 5 Sektör

Spor

Spor yayıncıları, taraftarları müsabakaya olabildiğince yakın tutmaya çalışır. Sanal gerçeklik, bir sporcunun gözünden bakabilmeyi vadediyor. Bana göre müşteriler jockeyin gözünden canlı bir at yarışı tecrübe edecekler. Projenin Oculus Rift ve Google Cardboard ile çalışacağı söyleniyor. "Takipçilerden gelen GPS verisini kullanarak grafik ortamında yarışın yeniden oluşturmayı düşünüyoruz." şeklinde bir açıklama yapan şirketin çalışmaları bekleniyor. Ayrıca ABD'de NHL [buz hokeyi turnuvası] için sanal gerçeklik denemeleri mevcut.

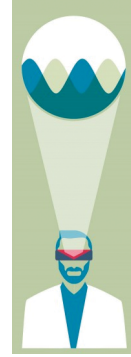
Şehir Planlama

Özellikle tarihî dokusu olan büyükşehirlerde imar ve planlama için izin almak bile çok zor olabiliyor. Londra'da benzer bir problem yaşandığını fark eden bir dijital danışmanlık şirketi, şehrin üç boyutlu modelini çıkarıp planlama aşamasını sanal gerçeklikle halletmeyi amaçlamış. Şirketin yöneticisi Jason Hawthorne: "Londra merkezinin 100 kilometrekaresini kaplayan bu model sayesinde herhangi bir şey yapmadan şehre nasıl daha iyi hâle getirebileceğimizi görüyoruz." diyor.

Denizaltı

Avatar filmi izleyenler "uzaktan kullanılabilen vücut" konseptini hatırlayacaktır. Denizaltı keşif çalışmalarında da benzer bir mantık işliyor. Su altı arkeoloğu Michel L'Hour, "The Lune" [Ay] isimli XIV. Louis'in filosundan kalma bir gemi enkazını keşfetmek için sanal gerçeklikten faydalandı. Uzun vadede ise hedef, sanal gerçeklikle kontrol edilebilecek fonksiyonel robot avatarla inceleme yapabilmek. Petrol ve gaz sektörleri de bu inovasyonu dört gözle bekliyorlar, bugün çok masraflı olan denizaltıyla arama; bu teknoloji sayesinde bambaşka bir boyuta taşınabilir.

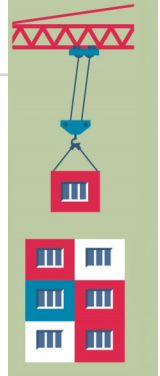

Mental Sağlık

Özellikle travmatik hadiseler yaşatan rahatsızlıklar sebebiyle oluşan birtakım bozuklukların tedavisinde uygulanmak üzere başlatılan yeni bir yöntem de sanal gerçeklik aracılığıyla terapi. Bu hem daha geniş bir terapi sürecini sağlıyor hem de hastanın doğrudan belli bir yerde bulunma sorununu da ortadan kaldırıyor. Gerektiği hâlde evde terapi yöntemleri, yakın zamanda bir tedavi yolu olarak hayatımıza girebilir.

Mühendislik

Sanal gerçeklik aracılığıyla ürün tasarlamak, bugün bir numaralı iş uygulamaları arasında şüphesiz. Gerek oyun gerek inşaat gibi sektörlerde, modelleme için harcanan zaman ve para büyük ölçüde azalıyor. Sanal gerçeklik sayesinde mühendisler ve yatırımcılar, yaptıkları işin neticesini içindeymiş gibi görebiliyorlar.

Bu görselde sanal gerçekliği kullanan 5 sektörün tanıtımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Açıklama

B) Betimleme

C) Öyküleme

D) Tartışma

2. Dere yatağındaki taşlar uzaktan bir ayna gibi parlıyor. Gözlerim kamaşıyor. Kamaşma susuzluğumu artırıyor, daha doğrusu hatırlatıyor. Derenin içine doğru yürüdükçe hava daha bir bunaltıcı olmaya başlıyor. Az önce indiğimiz yerde süpürge otlarının kuru, cansız bedenini zor da olsa sallayabilen bir rüzgâr, bir esinti vardı. Şimdi burada bir tüy bile ağır bir taş gibi. Onu kıpırtadacak, yerinden oynatacak bir esinti bile yok.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Betimleme ve benzetmeden
B) Tanımlama ve karşılaştırmadan
C) Benzetme ve örneklemeden
D) Örnekleme ve karşılaştırmadan

3. Çağdaş şiirimizin en özgün seslerinden Ömer Erdem, “Ben kendimden beslendim; şiir yazarken, şiir yaşarken ve düşünürken onu yanımda buldum.” sözleriyle sesinin, söyleminin, duyusunun kaynağı olarak “ben”i işaret ediyor. Onun “ben” teknesinde dövülen acı, mutluluk, yalnızlık, umut ve karamsarlık gibi duygular Türk şiirinde bugün yakın bir ilgiyle izlenen bir şair çıkarıyor karşımıza. Şiirleri, birçok duyguyu âdeta bir ayna gibi gözler önüne seriyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi kullanılmamıştır?

- A) Tanık gösterme
B) Benzetme
C) Karşılaştırma
D) Betimleme

4. Bütün belli başlı dillerde kalp veya yürek anlamına gelen söz, aynı zamanda duyguların ve isteklerin kaynağı olarak “gönül” anlamında da kullanılırken Türkçede kalp ve yürek bile birbirinin yerine kullanılmaz. Söz gelimi kalbim var diyenin yüreği olmayabilir, gönlü olanın ise ikisiyle de ilgisi bulunmayabilir. Yine aynı şekilde iyi kalpli ve kötü kalpli insanlar vardır ama bunlar yürekli olmayabilir. Gönüllü olanlar ise bunların hepsine uzak olabilir.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme – Karşılaştırma
B) Tanımlama – Örnekleme
C) Örnekleme – Karşılaştırma
D) Betimleme – Benzetme

5. Bodrum, koskoca bir yarımada yayılmış irili ufaklı, birbirinden farklı “koy-köy”lerden oluşuyor. Hepsi insanı kendisine değişik vaatlerle çeken, çektiği yerde tutup öylece bırakan bu koy - köylerin arasında en büyük olanı Turgutreis. Turgutreis günbegün büyüyen bir sahil kasabası. Çok değil, bundan on yıl önce içinden incecik, toz toprak bir yol geçen, küçüğün de küçüğü bir köyken ve hiç kimseler yüzüne bakmazken bugün Bodrum’a alternatif bir merkez konumunda.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri ağır basmaktadır?

- A) Örnekleme – Karşılaştırma
B) Betimleme – Karşılaştırma
C) Tanımlama – Benzetme
D) Sayısal Veriler Kullanma - Örnekleme

1. Yazmak, en eski anlatım biçimidir. Konuşmak ve dokunmaktan da eski... Taşların üzerinde başlamış yazının serüveni ve günümüze kadar türlü maceralar yaşamış. Kalem ile yazmanın yerini de zamanla klavye ele geçirmiştir. Ama ben hâlâ elle yazırım. Çünkü onun yerini hiçbir şey tutmaz. Bilgisayarda yazarken gözle riniz sürekli ekran ile klavye arasında pinpon topu gibi gelir gider. Bir süre sonra iki yeri birden takip etmek ten yorulursunuz. Ama kağıda yazarken sadece oraya odaklanırsınız; düşüncelerinizi, hayallerinizi yani büt ün duygularınızı daha iyi duyabilirsiniz.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Karşılaştırma
- B) Benzetme
- C) Örnekleme
- D) Tanımlama

2. Okumak insan için bir zevk, bir eğlence olduğu kadar eğitici bir eylemdir. Bilgilerimizi artırarak, aklımızı işleterek düşüncemizi, görüşümüzü genişleten bir eylemdir. Okuyan insan olayları değerlendirmede, çevresini tanımada, yaşamın tadını çıkarmada okumayanlardan daha üstün bir durumdadır. Ne var ki okumak bir araçtır, amaç değil. Bize kavrayış üstünlüğü, duygu inceliği kazandırmayan bir okumanın ne önemi olabilir? Kişiy e olgunluk katmayan okumanın bir anlamı var mıdır? Fakülteler bitirdiği hâlde bu gibi değerlere erişemeyenler de yok değildir.

Bu metnin anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
- B) Tanımlara yer verilmiştir.
- C) Sorulara başvurulmuştur.
- D) Benzetmelerden yararlanılmıştır.

3. Başlangıçta kalemi iki eliyle sıkıca kavradı insan. Dicle ve Fırat adlı iki nehrin ortasında, suyla göğün arasındaki geometriyi kurmaya çalıştı insanoğlu. Bu çabasının sonunda yazıyı da buldu. Kalemi demir, kağıdı da taş idi. Kalemin sırtına sert vuruşlarla darbeler indirdi, en yumuşak sözcükler için bile en tatlı ve yumuşak duygular için bile kolları sert ve güçlü olmak zorundaydı. Sözcükleri çiviyle kazıdı taşlara. Tıpkı Van Kalesi'nde Urartu Kralı I. Argişti'nin faaliyetlerini anlatan kaya yazıtı gibi. Ne zaman ki kalemlerle mürekkebi keşfetti, artık tek elle ve yumuşak dokunuşlarla yazılmaya başlandı yazı.

Bu parçanın dil ve anlatımında aşağıda verilenlerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Tanık gösterme – Karşılaştırma
- B) Benzetme – Tanımlama
- C) Karşılaştırma – Örnekleme
- D) Betimleme – Tanımlama

4. Son yıllarda toplumumuzun görsel sanatlar sevgisinde bir kıpırdanma görünüyor. Resme doğan ilgi, sevin dirici düzeylere çıktı. Resim de diğer görsel sanatlar gibi yaşayışa açılan pencerelerden biri. Pencereleri hepten kapanmış hayat binasında ömür geçirmeye tahammül edilemez. Bu yüzden de resim sanatı her geçen gün önem kazanıyor.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme yapılmıştır.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Örnekleme yer verilmiştir.
- D) Öyküleme söz konusudur.

5. Gökyüzü günlük güneşlik, yeryüzü pırıl pırıl, her yer tertemizdi. Akşamki ayaz, yerdeki karları sertleştirmişti. Saçaklardan sarkan buz çubukları üzerinde iplik iplik süzülen sular, duvar diplerinde birikintiler meydana getiriyor; içlerinde minik serçeler kanat çırparak yıkıyor, kendilerince güneşli ve güzel bir günü kutluyorlardı.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
B) Benzetme yapılmıştır.
C) Deyimlere yer verilmiştir.
D) İkilemeler kullanılmıştır.

6. Yapılan araştırmalarda asırlık insanların vücutlarında daha yüksek düzeylerde A, D ve E vitamini olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca kırmızı kan hücresi ve katalaz miktarının 100 yaş ve üstü insanlarda daha fazla olduğu belirlenmiştir. Yaşlı insanların gençlere göre daha sağlam bir yapıya sahip oldukları görülmüştür.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Sayısal verilerden yararlanma
B) Tanık gösterme
C) Karşılaştırma
D) Tanımlama

7. Tarih boyunca insanlar yitirdikleri sevdikleri için, onlara verdikleri değeri ortaya koymak adına görkemli mezarlar yaptı. Hindistan'da Cihan Şah'ın eşi için yaptırdığı Tac Mahal, Bodrum'da bulunan Kraliçe Artemisia'nın ölen eşi Mausolos için yaptırdığı anıt mezar, Mısır Piramitleri bunlardan sadece bazıları. Bu eserler her yıl binlerce yerli, yabancı gezgini misafir ediyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleme
B) Örnekleme
C) Benzetme
D) Tanık gösterme

8. Araç trafiğine kapalı olan şehirlerden en bilineni Venedik'tir. Burada şehir içindeki su kanalları, ulaşım araçları içinden sadece gondolların tercih edilmesine yol açıyor. Hollanda'daki bazı şehirler de Venedik'e benzer şekilde planlanmış. Ancak Venedik'in aksine, Hollanda'daki bu şehirlerden bazılarındaki kanalların yanında bulunan küçük yollar, şehre araba girmesine olanak verebiliyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma
B) Betimleme
C) Benzetme
D) Örnekleme

9. (I) Sinop'un merkezinde bir iki yeri gezdikten sonra şehirden çıkıyoruz. (II) Yol boyunca sıralanmış doğal plajları seyrederek Ak Liman'a geliyoruz. (III) Buradan ünlü Hamsilos Koyu'na geçeceğiz, bu koya bazıları "Hamsilos Fiyordu" da diyor. (IV) Norveç'in denize dimdik inen keskin uçurumlar arasındaki dar deniz parçaları gibi Hamsilos da eşine az rastlanır bir fiyort manzarası sunuyor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde "betimleme" yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

10. Kitap, bir liman gibiydi benim için. Kitaplarda yaşadım. Ve kitaptaki insanları sokaktakilerden daha çok sevdim. Kitap benim has bahçemdi. Hayat yolculuğumun sınır taşları kitaplardı.

Bu metnin anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Tanımlamadan
B) Örneklemeden
C) Benzetmeden
D) Karşılaştırmadan

1.

ÜLKEMİZDE KİTAP OKUMA KÜLTÜRÜ

“Okuma kültürü”, Türkiye’de son yıllarda kullanılmakla birlikte “okuma alışkanlığı” kavramı yaygın olarak dile getirilmektedir. Okuma kültürü, okuma alışkanlığının üst basamağı olan “eleştirel okuma yazma becerisi”ni edinmeyi gerekli kılar. Okuma kültürü edinme, birbirini bütünleyen, ardışık bir süreçtir. Okuma kültürü, “yazılı kültür ürünlerinin dünyasıyla tanışmış; tanıştığı bu dünyanın kendine sunduğu iletileri paylaşma, sinema, sorgulama yeterliğine ulaşmış; bunların sunduğu olanaklarla yaşamayı alışkanlık hâline getirmiş bireylerin edinmiş olduğu” davranışlar bütünüdür. Kısaca okuma kültürü, okuma eylemine ilişkin bireysel ve toplumsal yaşama biçimidir”. En özlü belirlemeyle okuma kültürü bireysel ve toplumsal düzlemde anlam çerçevesinin oluşturulması gereken bir kavramdır. “Okuma kültürü edinme”, bireyin erken çocukluk döneminden başlayarak görsel ve yazılı kültür ürünleriyle tanışması; temel okuma becerisi edinmesiyle okuma yazmanın alışkanlığa dönüşmesi; ardından eleştirel okuma yazma becerisi edinmesi ile bunu bireysel ve toplumsal paydada, yaşam biçimine dönüştürdüğü davranışlar bütünüdür

1 Dakika
Kitap Okuma Süresi

Raporlar doğrultusunda Türk hakkının kitap okumaya günde 1 dakika ayırırken televizyon izlemeye 6 saat ayırdığı ortaya konuldu.

%61,5
En Çok Tavsiye Edilen
Kitaplar Okunuyor

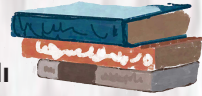
Okurun kitap seçimini yönlendiren ölçütler: Kitap adı (%27,6), yazarın popülerliği (%14,3), kitap kapak tasarımı (%13,2), kitap tanıtım yazıları (%12,8), tavsiye edilen kitaplar (%61,5)

%0,01
On binde bir

Türkiye, kitap okuma konusunda dünya sıralamasında gelişmemiş ülkelerin de gerisinde kalıyor. İngiltere ve Fransa’da toplumun yüzde 21’i, Japonya’nın yüzde 14’ü, İspanya’nın yüzde 9’u düzenli kitap okurken Türkiye’de yalnızca on binde 1 kişi kitap okuyor.

50 Bin
Kitap Basıldı

Türkiye’de geçtiğimiz yıl 50 binin üzerinde kitap basıldı. Fakat yapılan son raporlara göre; Türkiye, dünya sıralamasında en fazla kitap okuyan ülkeler arasında son sıralarda.

%45 Aşık
Kitabı Okunuyor

Türkiye’de kitap okuyanların yüzde 45’i aşık, yüzde 43’ü din (namaz hocası - dua kitapları), yüzde 12’si masal, fıkra, siyaset, kişisel gelişim kitapları okuyor.

9,2 Kitap
Okunuyor

Kitap okumanın yaş gruplarına göre dağılımı: Yılda (ortalama 9,2 kitap), 7-14 yaş grubu bireyler (Yılda ortalama 12 kitap okuyor), Kadınlar (Yılda ortalama 7,3 kitap okuyor), Erkekler (Yılda ortalama 7,1 kitap okuyor), öğrenciler (Yılda ortalama 11,1 kitap okuyor).

Yukarıdaki metnin dil ve anlatımıyla ilgili,

- I. Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
  - II. Tanık göstermeye başvurulmuştur.
  - III. Deyimlere yer verilmiştir.
  - IV. Betimleyici anlatım söz konusudur.
- yargılarından hangisine ulaşamaz?**

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

2. Balon; yakıt sistemi, kubbe ve sepet olmak üzere üç bölümden oluşan bir araç. Uçmak için bütün yolları deneyen insanoğlunun en önemli buluşlarından biri. İlk başarılı deneyim, 1783'te Montgolfier kardeşler tarafından Paris üzerinde yapılmış. Bu başarılı uçuşun ilk yolcuları; bir ördek, bir koyun ve horoz olmuş. Günümüzde ise balonlar, çok daha dayanıklı malzemelerden yapılıyor ve turizmciler için de önemli bir gelir kaynağı.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma – Örnekleme
B) Tanımlama – Karşılaştırma
C) Benzetme – Sayısal verilerden yararlanma
D) Örnekleme – Tanık gösterme
3. Şiirler vardır; okuduğunuzda yatağını aşmak isteyen coşkunun nehirler gibi yüreğinize akan her mısra, hüznün kuşanmış tarifsiz acılarınıza deva olur. Şiirler vardır; tükeniş yollarında özlemi kuşandığınızda ürkek, kimsesiz bir coğrafyanın kirletilmiş, unutulmuş, iyiyeye dair inanışlarını bir barış türküsüyle yeniden canlandırır. Yüreğiniz öylece o dizelerdeki arınma anlarından sonra baharda mantosunu değiştiren doğa gibi yeniden uyanış duraklarına taşınır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlamadan
B) Örneklemeden
C) Karşılaştırmadan
D) Benzetmeden
4. Bilimsel çalışmaların sonuçları uzun yaşamanın genetik ve çevresel faktörlere bağlı olduğunu belirtiyor. Ancak tek yumurta ikizleriyle yapılan çalışmalar, genlerin uzun ömürlü olmadaki payının sadece %20–30 civarında olduğunu gösteriyor. Böylece uzun ve sağlıklı yaşamdaki en büyük etkenin %70–80'lik katkı payı ile çevresel koşullar olduğunu anlıyoruz.

Bu metinde dile getirilen düşünceyi kuvvetlendirmek için aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlamadan
B) Örneklemeden
C) Sayısal verilerden
D) Benzetmeden

5. Hawaii dilindeki karşılığı “kayıp giden hayalet” olan ahtapotlar, kafadan bacaklılar ailesindeki en gelişmiş sinir sistemine sahip canlı. Deniz bilimcilerin çoğu, ahtapotu dünyanın en zeki omurgasız olarak tanımlıyor. Hatta zekâ seviyelerinin evcil kedilerle eşit olduğunu söyleyenler de var. Deniz bilimci Neil Me Daniel onlar için “Gözlerinde anlam dolu bir bakış var ve sanki bizleri tanıyor gibi.” diyor.

Bu metindeki düşünceyi güçlü kılmak için yazar aşağıdakilerin hangisine başvurmuştur?

- A) Örneklemeye
B) Betimlemeye
C) Tanık göstermeye
D) Sayısal verilere

6. Doğanın en güzel armağanlarından biridir meyve. Yeryüzünde görüldüğü andan itibaren zevkle tüketilen bir yiyecek olmuştur. Göze, ruha ve damağa aynı anda hitap edebilen meyveler, taşıdıkları yüksek besin değeri ve genel olarak pişirilmeye ihtiyaç duyulmadan yenilebilmeleriyle de en değerli besin kaynaklarımızdan biri olmayı hep başarmıştır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanımlama
B) Benzetme
C) Betimleme
D) Karşılaştırma

7. Yolcu otobüsü, sağlıklı sollu çamlık dağ yolunu döne döne zor alıyor. Bir yokuş ki geçmişte eşekleri terletmiş, daha da biteceğe benzemez. Otobüsü soracak olursanız tıklım tıklım. Balık istifi olmuş yolcular ve keskin bir ter kokusu... Şoförü köşeye sıkıştırmışlar. Kamyonu andıran otobüs hırlayıp zıpladıkça kasketini enseye itmiş şoför hababam vites değiştiriyor.

Bu metnin anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeye yer verilmiştir.
B) Betimleyici ögelerden yararlanılmıştır.
C) Öğreticilik amacı vardır.
D) Birden fazla duyuyla algılanabilecek ayrıntılara yer verilmiştir.

1. Mutluluğumuz da mutsuzluğumuz da sözcüklere verdiğimiz anlamlara bağlıdır. Bu gerçeği ünlü Fransız romancısı Stendhal bir dostuna yazdığı mektupta şöyle açıklar: “Gündelik sözcüklere verdiğimiz değişik anlamlar yüzünden yanlış yollara sapıyoruz. Sözcüklerin gerçek anlamlarını bulmaya çalışmalıyız. Mesela erdem sözcüğünün büyük insan toplulukları için bir şey yapmak anlamına geldiğini düşünmek gerekir. Eğitim sözcüğünün de insanın kafasını, ruhunu biçimlendirmek demek olduğunu bellek gerek. Sözcüklere gerçek anlamlarını vermek alışkanlığını bir kez edinirsen büyük adamların yapıtlarını ve yaşamlarını anlayacak duruma geleceksin.”

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Örnekleme – Tanık gösterme
- B) Benzetme – Tanımlama
- C) Betimleme – Örnekleme
- D) Tanık gösterme – Sayısal verilerden yararlanma

2. Dile saygı, dosta beslenen saygı olmalıdır. Gerçekten de bir bakıma vazgeçilmez bir dosttur dil. Biz insanlar dilsiz yaşayamayız. Dil, en büyük yardımcımız bizim. Dünyayı mı bilmek istiyoruz, dilsiz olmaz bu. İçinde yaşadığımız dünyayı bilmeden de var olamayız. Çevremizdeki tanıdık nesnelere tutun da bize en yabancı görünen olaylara varıncaya dek bilgi diye belirlediğimiz her şeyi hep dille başarırız. Bilinmezleri açan bir anahtar gibidir dil.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme
- B) Tanımlama
- C) Örnekleme
- D) Karşılaştırma

3. Bazen geçmişin binlerce yıl derinliğinde kalan bir ölümlü dirilir, gelir yaşadığımız toplumda güncelleşir. Sokrates, İsa’dan yüzlerce yıl önce doğmuş. Yuvarlak yüzü, kaba görünüşü, giyime boşvermişliği, eşsiz yürekliliği, dobra dobra konuşması, cana yakın bilgeliğiyle az bulunur bir kişiliğe sahipmiş Sokrates. Gençler, çok severmiş filozofu. Durmadan tartışmaya girer, sabit fikirlilerin üstüne üstüne gider, düzeni eleştirir, aşırı düşünceler ileri sürermiş.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Örneklemeye başvurulmuştur.
- B) İkilemelere yer verilmiştir.
- C) Deyimler kullanılmıştır.
- D) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

4. İstanbul, dünyanın en çok konuştuğu ve gıptayla seyrettiği bir dünya kentidir. Bugüne kadar İstanbul için neler söylenmedi, neler yazılmadı ki... Filmlere, şarkılara, türkülere, romanlara, hikâyelere, masallara konu oldu daima. Böyle başka bir şehir yoktur. Bir sevgili gibi çoğu kimse için vazgeçilmezdir. Nedim, şiirlerinde İstanbul’u anlatır. Yahya Kemal, “Sade bir semtini sevmek için bile ömrümüz kısa” diye hayıflanır. Orhan Veli “İstanbul’u dinliyorum gözlerim kapalı” dizeleriyle katılır bu kervana.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Betimleme yapılmıştır.
- B) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- C) Örnekler verilmiştir.
- D) Benzetmeden yararlanılmıştır.

5.

Ormanlar, yaşamamızı sağlayan, bize nefes veren kaynaklardır. Ekosistemini oluşturana dek, bir insan ömrü zaman gereken ve büyük emekler harcanarak kurulan ormanlarımız, yangınlar nedeniyle birkaç saat içerisinde yok olmaktadır. Yanan sadece ormanlar değil, geleceğimiz de yanmaktadır. Orman yangınlarının %8'i doğal nedenlerden, %92'si ise insan kaynaklı nedenlerden çıkmaktadır. Geçmişe oranla şehirlerimizde neredeyse ormanlık alanların tamamı yok olmuştur. Ne yazık ki buna dur diyemediğimiz için betonlar arasında, nefessiz yaşamaya devam ediyoruz.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmamıştır?

- A) Tanımlama
C) Benzetme

- B) Karşılaştırma
D) Sayısal verilerden yararlanma

6. Çağlar boyunca insanın insanla ilişkilerini düzenlemede, birbirlerini etkilemede konuşma, değerinden bir şey yitirmemiştir. Daha doğrusu teknoloji alanındaki tüm gelişmelere karşın insanlar arasındaki bireysel ve toplumsal ilişkilerde konuşma, yerini korumuştur. İletişim araçlarının tümü, konuşmanın yüzyılımızdaki yerini daha da arttırmıştır. Bu yönden dil, yararlanmayı bilenlerin elinde bugün de etkili bir araçtır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma
C) Benzetme

- B) Tanımlama
D) Örnekleme

7. Yaratıcı yazar, ders vermek için yazmaz. İnsan olduğu için insanca bir titreşimi iletmek için gündelik yaşamının kurallaştığı katılıkları, çirkinlikleri, haksızlıkları dengeleyecek bir umut kıvılcımı tutuşturmak için yazar. Yoksa Albert Camus "Korku çağı olan yüzyılımızda gerçek sanatçının amacı umut dağıtmaktır." der miydi?

Bu metnin anlatımında yazar, düşüncesini inandırıcı kılmak için aşağıdakilerin hangisine başvurmuştur?

- A) Tanık göstermeye
B) Karşılaştırmaya
C) Tanımlamaya
D) Benzetmeye

8. Peynirdeki protein yoğunluğu ölçümlerde % 4-40 arasında değişiklik gösteriyor. Bu toplam protein yoğunluğunun % 2-3'ünü peynir suyu proteini, geri kalanını da kazein oluşturur. Peynir üretimi sırasında peynir suyu proteinin bir bölümü, peynirin içine geçtiği için ne yazık ki protein oranı biraz düşüyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama
B) Tanık gösterme
C) Karşılaştırma
D) Sayısal verilerden yararlanma

9. Kurnazlık, aşağılık türünden bir bilgeliktir. Kurnaz kişi ile bilge kişi arasında yalnız dürüstlük bakımından değil, yetenek bakımından da büyük bir ayırım bulunduğu apaçıktır. Kimisi iskambil oyununda kâğıt kurmakta ustadır ama oyun bilmez. Tıpkı bunun gibi kurnaz insanlar düzen dolap çevirmekte ustadır ancak özgün fikirler, yararlı bilgiler ortaya koymaktan uzaktırlar.

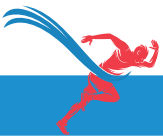
Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme
C) Tanık gösterme

- B) Karşılaştırma
D) Tanımlama

1.

Aşağıdakilerin hangisinde bu görselle ilgili tartışmacı bir anlatım yapılmıştır?

- A) Bilmem farkında mısınız? Kendi yaşantımızdaki eksiklikleri, yapmadığımız aktiviteleri televizyonda izler olduk. Mutlu bir aile tablosu görünce “Ne güzel bir aile!” diye iç geçiriyoruz. Sanki bunu yapmak çok zormuş gibi derin düşüncelere dalıyoruz. Bırakın artık başkalarının hayatına öykünmeyi! Kapatın televizyonlarınızı, alın çoluğunuzu çocuğunuzu, koşun kırlara! Ama yok, tembellik ruhumuza işlemiş!
- B) Akşam yemeğinizi yedikten sonra her zamanki gibi ilk olarak televizyonun karşısına kurulduk. Çok sevdiğimiz dizinin yeni bölümü vardı bu akşam. Gerçi bizim için televizyonda her zaman bir şeyler vardır. Seviyorum televizyon izlemeyi, hele de eşimle beraber izlemek ayrı bir keyif veriyor bana.
- C) Koskoca evde iki kişi olunca sıkılıyorz hâliyle. Pek sevmem televizyon izlemeyi ama yapacak da bir işim yok bu aralar. Yine kurulduk televizyonun karşısına, elimize kuru yemişlerimizi aldık, filmi izlemeye başladık. Birden bir ses geldi dışarıdan. Sonra telaşlı telaşlı koşuturan insanlar gördüm pencereden. Herkes var gücüyle bir yerlere koşuyordu.
- D) Televizyon 1923 yılında, John Logie Baird tarafından icat edilmiştir. İlk televizyon görüntüsü yine Baird tarafından 1926 yılında yayınlanmıştır. Başlangıçta noktalar hâlinde ve titrek olan görüntülerin kalitesi Baird tarafından geliştirilmiştir. 1930’larda televizyon elektronik eşya olarak satılmaya başlanmıştır. 1950’lerde ise ABD’de ilk renkli televizyonlar satışa çıkarılmıştır.

2. Bir Fransız, yılda yaklaşık 26 kilo peynir tüketiyor. Biz ise bu sayının üçte biri kadar peynir yiyoruz. Kahvaltılarımızın vazgeçilmezi ve simidin yakın dostunun dünyada 200’den fazla çeşidi üretiliyor. Binlerce yıldır tüketilen peynir aynı zamanda mükemmel bir protein, yağ, vitamin ve mineral kaynağı. Her türü farklı içeriğe, görünüşe, kokuya, tada ve yapıya sahip peynir, kendi başına bir besin maddesi olmanın yanı sıra pek çok yemeğin de önemli bir bileşeni.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma – Betimleme
B) Karşılaştırma – Sayısal verilerden yararlanma
C) Örnekleme – Benzetme
D) Tanık gösterme – Karşılaştırma

3. Bazı köpek balığı türlerinin soluk alabilmek için sürekli hareket etmesi gerekir. Büyük beyaz köpek balığı da bunlardan biri. Araştırmacılar, yüksek teknolojili robot kameralar ve su altı kameraları kullanarak bir büyük beyaz köpek balığını takip etti ve köpek balığının nasıl uyuduğunu inceledi. Yapılan bu çalışmada köpek balığının davranışlarının geceleri değiştiği gözlemlendi. Köpek balığının avlandığı gündüz vakitleri derinlerde, uyuduğu gece vakitleri sığ sularda yüzdüğü belirlendi.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma – Örnekleme
B) Tanımlama – Karşılaştırma
C) Benzetme – Örnekleme
D) Örnekleme – Tanık gösterme

4. Aşağıdaki metinlerin hangisinin anlatımında “betimleme” kullanılmıştır?

- A) İznik Gölü, Marmara Havzası göllerinin en genişidir ve su düzeyi en yüksek olanıdır. Barındırdığı hayatın çeşitliliği bakımından çok zengin bir göldür ve bu özellikleri kendisini besleyen kaynaklara borçludur.
- B) En ümit vaat eden yenilenebilir enerji kaynaklarından biri olan rüzgârı kullanarak dev rüzgâr türbinlerini döndürüp elektrik üretilmektedir. Rüzgâr enerjisi; tükenmeyen, temiz, kirlilik yaratmayan ve dezavantajından çok avantajı olan bir enerjidir.
- C) Yol, yüklü bir hayvanın ya da iki kişinin ancak geçebileceği, yer yer daralarak ve genişleyerek, sık çalılıkların ve meşe ağaçlarının arasından kıvrılarak uzuyordu. Kenarlarındaki meşe çalıları, yoldan dağların tepelerine doğru uzaklaştıkça büyük bir meşe ormanı hâlini alıyordu.
- D) Türk polisiye romanı, 1950'lere kadar küçük kitaplarla varlığını sürdürmüştür. 1950 sonrasında polisiye yapıtlar hız kesmiş ve 1970'li yıllara doğru tamamen ortadan kalkmıştır.

5. Sen dili tahrik edicidir; ben dili sakinleştirir. Sen dili şiddet taraflısıdır ve öfkeyi kabartır. Öfkesine kapılan kişinin sağlıklı düşünmesi ve öyle hareket etmesi beklenemez. Öfke, nefret duygularını körükler ve kişiyi suça iter. Buna karşılık ben dili, sorun ne kadar büyük olursa olsun çözüme odaklandığından kişiye yardımcı düşünür. Böylece sorunun çözümünde, sorunun bir parçası olan kişiyi de çözüme ortak eder.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Karşılaştırmadan
B) Örneklemeden
C) Tanımlamadan
D) Benzetmeden

6. İnsan vücudu çeşitli şekillerde ısı kaybeder. Terleme, vücudun soğumasını sağlar. Ayrıca kan dolaşımı da vücudun ısı kaybetmesine yardımcı olur. Hava sıcaklığı arttığında kalp fazla kan pompalamaya başlar. Kan akışındaki artış nedeniyle kan damarları genişler. Derinin yüzeyine yakın hareket etmeye başlayan kan, vücudun ısı kaybetmesini kolaylaştırır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Örneklemeden
B) Tanımlamadan
C) Karşılaştırmadan
D) Benzetmeden

7. Emoji, çağımızın yeni iletişim dili. Tıpkı beyaz bir duvara çizilen renkli şekiller gibi yazışmalara yeni renkler getiriyor. Yapılan araştırmalar, emoji kullanımının kısa zamanda hızlı bir şekilde yaygınlaştığını doğrular nitelikte. 2010 yılında popüler sosyal medya aygıtlarında emoji kullanımı %10 civarındayken bugün bu oran %50'nin üzerine çıkmış durumda.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

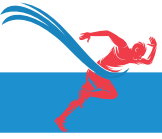
- A) Karşılaştırmadan
B) Sayısal verilerden
C) Benzetmeden
D) Betimlemeden

8. Kayak, son yıllarda geniş kitlelere daha çok hitap etmeye başlayan bir spor hâline geldi. Bunda birbirinden nitelikli kayak tesislerinin olmasının payı büyük kuşkusuz. Marmara Bölgesi'nde Uludağ ve Kartepe; Karadeniz Bölgesi'nde Kartalkaya ve Ilgaz; Doğu Anadolu Bölgesi'nde Palandöken ve Sarıkamış Tesisleri, Türkiye'nin önde gelen kayak merkezleri arasında yer alıyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama
B) Örnekleme
C) Tanık gösterme
D) Benzetme

1. Çinko; bitki, hayvan ve insanların çok düşük miktarda gereksinim duyduğu ve alınmasının kesin olarak gerekli görüldüğü bir mikroelementtir. Sağlıklı bir bitkinin yapraklarında, 1 kilogram kuru maddede en az 20 miligram çinko olmalıdır. Bu miktar 10 miligramın altına indiğinde bitkinin büyümesini olumsuz etkiler, dolayısıyla verimin düşmesine sebep olur. Orta Anadolu Bölgesi'nde 1 kilogramlık buğday yaprağındaki çinko miktarı 10 miligramın altındadır. Bu da bu bölgede verimin düşük olmasının sebebidir.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznellik ağır basmaktadır.
B) Tanımlamaya yer verilmiştir.
C) Örneklem yapılmıştır.
D) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

2. "Denemek" sözcüğünün ilk anlamı "denemek eylemi"dir. Bu bağlamda "tecrübe" sözcüğünün eş anlamıdır. İkinci anlamıysa "son biçimini almamış, taslak biçimindeki yapıt." İlk şiir denememi on yaşındayken yaptım, cümlesinde olduğu gibi. Sözcüğün üçüncü anlamıysa "Herhangi bir konuda kesin sonuca varmadan yazarın kendi düşüncesini, görüşünü, izlenim ve kanılarını söyleşme havası içinde işlediği düzyazı türü"dür. Yazınsal türler içinde en çok denemeyi severim, cümlesini bu anlamda kullanmış oluruz.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme – Benzetme
B) Tanımlama – Örneklem
C) Betimleme – Karşılaştırma
D) Tanımlama – Benzetme

3. Gün olmuş bir yeşil halı gibi uzanan sebze karıkları, bir göz açıp kapayıncaya kadar süren bir sağanaktan sonra birden kabaran bir selin önünde süpürülmüş gitmiştir. Gün olmuş mübarek bir nisan yağmuru gibi başlayan bir çiseltinin arkasından düşen bir dolu sağnağından sonra bahar açmış dalların biraz önce bir çiçek deryasını andıran güzelliği, bir çamur yığını hâlinde toprağa karışmıştır. Böyle anlarda dalları, filizleri kırılan ağaçlar, kucaklarından çocukları alınmış anneler gibi, yerde sürünen çiçeklerine, yapraklarına melul mahzun bakarlar.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Benzetmeden
B) Betimlemeden
C) Kişileştirmeden
D) Örneklemekten

4. Nehirlerdeki su, hem içme suyu hem de tarlalar için sulama suyu olarak kullanılabilir. Etrafındaki sulak alanlar, ineklerin ve koyunların otladığı geniş otlakları oluşturuyor. Nehirlerin kenarlarındaki arazilere tarlalar da kuruluyor. Çevrede yaşayan kuşlar, tarlalardaki ekinlere gelen böceklerle besleniyor, böylece tarlaları da koruyor. Bunlar ekolojik döngü için anlatılabilecek olaylardır.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel anlatım ağır basmaktadır.
B) Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.
C) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
D) Örneklemeye yer verilmiştir.

5. Kitap, bilinçsel üretimin kendini kalıcılaştırdığı bir çeşit mekân oldu daima. Kalıcı, iletici, aktarıcı bir işleve sahip oldu. Bunun içindir ki kitabın silahtan tehlikeli olduğunu söylemek olanaksızdır. Ama silahtan çok daha etkili olduğu bilinen bir gerçek. Silah, doğal insanın insanlaşmasının, insan olarak daha yüksek bilinç edinmesinin aracı olmadı; baskı altında tutmanın, soymanın, ezmenin aracı oldu. Silah, hiçbir zaman üretmedi; yalnızca tüketti. Kitap ise üretimin olduğu kadar, insanlığın yükselmesinin belirleyici aracı oldu.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Benzetme
D) Örnekleme

6. Bağların meyveli dönemlerinde gördüğünüz yeşilleriyle hasattan sonraki yeşilleri arasında değişiklik fark edersiniz. Bağ bozumu, bademlerin ve cevizlerin çırpılması, tütünlerin köklenmesi çok kısa aralarla birbiri ardına gelir. Bozulan bağların, çırpılan ağaçların yeşilleri daha bir kararır; ağaçlar, keyifleri kaçmış gibi durur. Bağlar arasında nadasa hazır, çıplak boz renkli tütün tarlaları bu görünüşe daha da hüzünlü bir renk katar. Beklenen bir yağmurun sıkıntısı bir gölge gibi ovanın üstünde dolaşır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Tanımlamadan
B) Karşılaştırmadan
C) Kişileştirmeden
D) Benzetmeden

7. Yemek masalarında, pikniklerde, hatta kumsallarda bile kendine yer bulan karpuz, yaz mevsiminin sembolik meyvesidir. Karpuzun yemyeşil kabuğunun üstünde genellikle çizgili bir desen vardır. Karpuz kesilince içinden çıkan parlak pembe veya kırmızı renkli kısım heyecan vericidir. Ya pembe kısmın içine gizlenmiş küçük siyah nokta görünümündeki çekirdekler? Bu çekirdekler aslında karpuzun tohumudur. Bu kocaman meyvenin, bu minicik tohumun toprakta büyüüp gelişmesiyle oluştuğunu biliyor muydunuz?

Bu metnin anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleme yapılmıştır.
B) Tanımlamaya yer verilmiştir.
C) Örnekler kullanılmıştır.
D) Benzetmeden yararlanılmıştır.

8. Bizde âşık denen saz şairleri, yazılı değil sözlü eğitimle yetişmiştir. Büyük âşıkların sonuncusu Veysel Şatıroğlu, küçük yaşta kaybetmişti gözlerini. Ama kulaktan duyarak öğrendikleri üzerinde öylesine kafa yormuştu ki sadece güzel şiirler söylemekle kalmamış, son demlerine doğru televizyonda kendisine sorulan sorulara değme profesörlerin kolay kolay veremeyeceği olgunlukta cevaplar vermişti.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama
B) Tanık gösterme
C) Karşılaştırma
D) Örnekleme

9. Yola çıkarken bu yolculuk için epey geciktiğimin farkındaydım. Nepal'in Katmandu kentine gidiyordum. Yaygın söyleyişle "Dünyanın Çatısı"ndan kuş bakışı seyredecektim yeryüzünü. Geç bir yolculuktaki çünkü bu geziyi gençlik yıllarımda planlamıştım. O zamanlar uzun favorilerim vardı; uzun yakalı ve çiçekli gömlek giyen, saçları jöleli bir gençtim. O zamanlar yaşama daha hoşgörülü bakıyordum. Peki, şimdi öyle mi?

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

- A) Benzetmeye
B) Betimlemeye
C) Tanık göstermeye
D) Karşılaştırmaya

10. Yeni yetişen insanlarımıza kendi akıl gücünü kullanma yerine başkalarının hazır düşüncelerini ve kalıplarını öğretme işinden vazgeçmeliyiz. Eğitim adına onlara kuru bilgi aktarma yöntemi bırakılmalıdır. Sabahattin Eyüboğlu'nun "Kendi aklını kullanmayan insan, kitapların en güzeline de inansa özgür düşünemiyor demektir." sözü, tüm eğitim ve öğretim yöntemimiz için kılavuz olmalıdır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanık göstermeden
B) Tanımlamadan
C) Benzetmeden
D) Örneklemeden

1. Teleskop, çıplak gözle görülemeyecek kadar uzakta olan cisimlere bakmak için kullanılan bir aygıttır. Optik teleskoplar, uzaktaki cisimden gelen ışık ışınlarının toplanması ve bu ışınların cismin büyütülmüş bir görüntüsünü elde edecek biçimde odaklanması ilkesine dayalı olarak çalışır. Ama radyo dalgaları gibi başka ışının türlerini toplayan teleskoplar da vardır. Söz gelimi, radyoastronomi alanında kullanılan radyo teleskoplar çok önemli aygıtlardır. Optik teleskopların en önemli kullanım alanı astronomidir. Bunlardan ayrıca karada ve denizde uzak cisimlerin görüntülerini büyütmede, yer ölçümü aygıtlarında da yararlanır. Teleskobu kimin bulduğu kesin olarak bilinmiyor. Bir söylentiye göre 1608'de Hollandalı bir gözlükçü teleskobu rastgele bulmuştur. Teleskobun asıl gelişimini yapan kişi ise Galileo Galilei'dir.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Benzetme
D) Karşılaştırma
2. Dergimizin yaz sayısı yine çok farklı dünyaların kapılarını aralıyor. Çok farklı kuşaklardan değişik anlayışlarda yazılmış kitaplara ilişkin inceleme ve söyleşilere, insanlığın binlerce yıllık tarihinden tabiat ile insan ilişkilerini irdeleyen bir yazıdan edebiyat tarihimizin çok göz önünde olmayan bir akımı olan letrizme (harfçilik) kadar çok farklı konulara ilişkin yazılara yer verdik. Bu sayımızla eminim yeni bakış açıları kazanacak ve çok değişeceksiniz.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi kullanılmıştır?

- A) Örnekleme
B) Karşılaştırma
C) Tanımlama
D) Betimleme
3. Çok ince ve detaylı bir çalışmayla yapılan minyatürde pek çok malzeme kullanılır: cetvel, gönye, pergel, açılöçer, çeşitli kalınlıkta fırçalar, boyalar... Geçmişte minyatürde kullanılan boyalar; madeni oksitlerden, renk verici taşlardan, kök ve toprak boyalardan hazırlanırdı. Bu boyaların dayanıklı ve parlak olması için içlerine yumurta sarısı karıştırıldığı da olurdu. Günümüzde ise minyatürde kullanılan boyalar doğal malzemedir değil, sentetik ürünlerden üretiliyor.

Bu metnin anlatımında aşağıda verilenlerin hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanımlama – Örnekleme
B) Tanımlama – Benzetme
C) Örnekleme – Karşılaştırma
D) Karşılaştırma – Benzetme
4. Bilinen en yaşlı kayaçlar Grönland'da bulunuyor. Kanada'da yeni bulunanlar ise yaklaşık 3 milyar yıl yaşında olan Grönland'daki kayaçlardan tam 1 milyar yıl daha yaşlı. Hudson Körfezi kıyılarında keşfedilen bu kayaçlar üzerinde yapılan radyoaktif yaşlandırma çalışmaları yaklaşık 4 milyar yıllık bir geçmişe işaret ediyor. Bilim insanları, yaşlı kayaçlar üzerinde yaptıkları analitik çalışmalarla yeryüzünde yaşamın nasıl başladığına dair ipuçları arıyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangileri kullanılmıştır?

- A) Benzetme – Betimleme
B) Karşılaştırma – Sayısal verilerden yararlanma
C) Örnekleme – Karşılaştırma
D) Benzetme – Sayısal verilerden yararlanma

5. Tek katlı evin sokağa bakan odası Melahat ablanın. Sokak pencereleri önünde bir duvardan bir duvara uzanan, üstü tek kırışksız, saçakları dantelli beyaz örtülerle kaplı, kenarlarında Melahat ablanın kendi eliyle işlediği yastıklar dizili minder... Ovula ovula aşınmaya yüz tutmuş, pırl pırl döşeme tahtaları... Minderin önünde küçük, tertemiz bir kilim... Daima taze badanalananmış duvarlarda kartpostallar... Üzerine beyaz işlemeli örtülerle kaplı tahta bir masanın üstünde ucuzdan bir ayna ile krepon kâğıdından yapma güller...

Bu metnin anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Benzetmeden
B) Örneklemeden
C) Tanık göstermeden
D) Betimlemeden

6.

Rakun Kuzey Amerika'da ırmak, göl ya da bataklık kenarında yaşayan, bir hayvandır. Genellikle gündüzlerini uyuyarak gecelerini de avlanarak geçirir. İnce parmaklı pençelerini çok iyi kullanan rakunlar aynı zamanda iyi bir tırmanıcı ve yüzücüdür. Suda buldukları neredeyse her şeyi yerler ama özellikle balıkları, yengeçleri ve midyeleri severler.

Çocukluk arkadaşlarımızla geleneksel yaz buluşmamızı gerçekleştirdik. Bakmayın yaşımızın büyüdüğüne. Her buluşmamızda olduğu gibi yine çocukken en sevdiğimiz oyunları oynadık. Yine her zamanki gibi körebeyle başladık. İlk olarak benim gözlerimi bağladılar. Bu oyunun en iyisi bendim bu yüzden çok uzun sürmedi ebeliğim.

Geçenlerde bir arkadaşımı ziyarete gittim ve yine anladım ki kitaplar çoğu insan için sadece bir süs. Sakın alınmayın sözüme! Evimizi dekore ederken bu odaya kitaplık koyalım deriz nedense? Sanırsınız ki kitaplık isteyen insan gerçekten okumayı sever. Maalesef öyle değil durum. Belki çoğunuzun evinde kitaplıklar dolusu kitap var ama yarısını bile okumamışsınızdır bu kitapların. O zaman kitaplığa ne gerek var?

Bu metinlerde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Açıklama   B) Tartışma   C) Öyküleme   D) Betimleme

7. Martılar, çoğunlukla deniz ve göl kıyılarında yaşar. Martıların farklı türleri, farklı özelliklere sahiptir. Özellikle boyları çok değişiklik gösterir. Küçük martının kanatlarının bir uçtan diğerine uzunluğu yaklaşık 70 santimetreyken büyük kara sırtlı martının 170 santimetreye ulaşabilir. Martılar genellikle gri ve beyazdır. Ancak bacakları, gagaları ve kanatlarının üzerindeki renkler türlere göre farklılık gösterir.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Benzetme   B) Sayısal veriler
C) Karşılaştırma   D) Örnekleme

8. Jules Verne, bilim kurgu edebiyatının babası olarak görülür. Yaşadığı dönemde henüz bu türde bir eser yoktu. O, daha uzay nedir, tam bilinmiyorken uzay yolculuğuna çıkardı insanları. Onun "Denizler Altında Yirmi Bin Fersah, Dünya'nın Merkezine Yolculuk, Seksen Günde Devriâlem" kitapları ilk bilim kurgu kitaplarıdır. Bu kitaplar, günümüzde de zevkle okunmaya devam etmektedir.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Betimlemeden
B) Örneklemeden
C) Tanımlamadan
D) Tanık göstermeden

1.

Aşağıdakilerin hangisinde bu görselle ilgili betimleyici bir anlatım yapılmıştır?

- A) Sabah erkenden uyandım. Hava çok güzeldi. Hemen Mert ve Sevim'i çağırdım. Bugün uçurtma yarışması yapacaktık. Üçümüz de en güzel uçurtmalarımızı alıp köyün dışındaki alana gittik.
- B) Yemyeşil bir kır alanı, masmavi bir gökyüzü... Çocukların ellerinde rengârenk uçurtmalar var. Uçurtmaları havalandıkça yüzleri gülüyor. Rüzgâr için de al al yapmış. Onlar koştukça kelebekler de havalanıyor peşleri sıra.
- C) Küçükken en çok uçurtma uçurmayı severdim. Ablamla beraber, özene bezene hazırlardık uçurtmamızı. En güzeli bizimki olacak derdik. Babam da yardım ederdi bize. Püsküllerini renk renk yapardık.
- D) Bırakın gönüllerince eğlensin çocuklar. Yeterince bunaltmadık mı onları? Sürekli çalış çalış diye başlarına dikilmedik mi? Almadık mı ellerinden oyuncaklarını, uçurtmalarını? Bu yüzden yazın rahat bırakın çocukları, rahat bırakın ki hatırlasınlar çocuk olduklarını.

2. Gözyaşı bezleri tarafından üretilen gözyaşı, düzenli olarak üretilip belirli aralıklarla göze salınır. Bu sıvı gözümüzü her kırptığımızda tüm yüzeye dağılır. Peki, bu sıvının içinde ne var? Gözyaşında gözü besleyici maddelerin yanı sıra çevreden gelebilecek bakterileri ortadan kaldırmakla görevli enzimdir lizozim. Tıpkı midede bulunan sindirim enzimleri gibi çalışır. Lizozim; hava, toz, kir, ter gibi etkenlerle göze taşınan bakterilerin hücre duvarındaki moleküllerini parçalar. Böylece bakteri kendini koruyamayacak hâle gelir ve bütünlüğü bozulduğu için ölür. Peki, ölü bakterilere ne oluyor? Tabii ki gün boyu gözümüzdeki ölü bakterilerle dolaşmıyoruz. Gözümüzde ölü bakterileri atık arıtma sistemi gibi ortadan kaldıran bir sistem var. Yeni üretilen gözyaşı göze salınırken önceden gözde bulunan sıvı ve sıvının içindeki maddeler gözden uzaklaştırılır. İşte bu şekilde devridaim yapılarak her defasında yeni üretilmiş lizozim enzimi ile gözü besleyici özellikteki maddeler düzenli olarak transfer edilir. Bu sayede gözümüzü her kırptığımızda gözümüz taze sıvı ve bakteri savaşçısı enzim ile kaplanır. Bu durum bakterilere karşı bir kalkan görevi görür ve gözümüz enfeksiyonlardan korunmuş olur.

Bu metnin anlatım özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

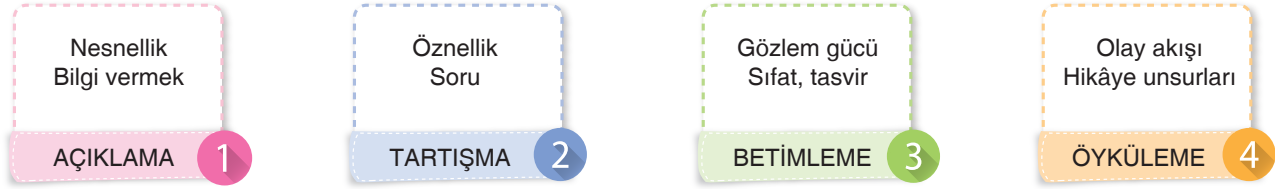
- A) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
- B) Açıklayıcı anlatım ağır basmaktadır.
- C) Sorularla anlatım durağanlıktan çıkarılmıştır.
- D) Tanımlama ve benzetmeye yer verilmiştir.

3.

ANLATIM BİÇİMLERİ

Yukarıda anlatım biçimlerinin temel özellikleri verilmiştir. **Buna göre aşağıdaki metinlerin hangisinde “açıklayıcı” anlatım yapılmıştır?**

- A) Yağmur suyu yeryüzüne indiği andan itibaren kirlilik oranında ani bir artış olur. Hayvansal ve bitkisel atıklar, doğal ve suni gübreler her türlü ilaç ve mikroorganizmalar su ile yer altına doğru taşınır. Suyun yüzey kısmındaki toprak tabakasından süzülmesi sonucunda, zemin cinsi özelliklerine de bağlı olarak suyun kalitesinde önemli ölçülerde artış olur.
- B) Burası doğanın insanlara küstüğü bir yer. Ne bir ağaç var ne de su. âdeta terk edilmişlerin, unutulmuşların diyarındayız. Her yer alabildiğine çorak, alabildiğine toprak. Susuzluktan toprakta büyük büyük yarıklar oluşmuş. Canınız adım atmak istemiyor.
- C) Bir insanın en mutlu olduğu an nedir? Eminim buna verilecek onlarca cevap vardır. Ancak benim tek bir cevabım var: Yalnız kalmak. Niye mi? Çünkü insan yalnızken anlıyor her şeyin sahteliğini, hayatın geçici olduğunu. Yalnız olan insanlar daha iyi sorguluyor her şeyi. Aldatıcı sözler, yalancı yüzler olmadan kendi hâlinde yaşamak gibisi var mı?
- D) Artık emekli olma vaktim geldi, diyerek çıktı evden. Evraklarını hazırlamıştı dün akşam. İlk iş onları götürdü bakanlığa. Emeklilik dilekçesini yazdı. Gözleri dolu dolu oldu ama nasıl olmasın ki? Kolay mı otuz beş yıllık işini bırakmak? Kararlıydı teslim etti her şeyi. Sonra okuluna gitti. Önce çok sevdiği öğrencileriyle vedalaştı. Öptü, kokladı onları tek tek.

4. Kumandanlık sanatı, bir bakıma el altındaki askerleri coşkulu hâle getirme sanatıdır. Buyrukların aracılığı ile olur bu da. Dile iyi getirilmiş bir buyrukla seve seve ölür bazı insanlar. Hannibal'ın, Napoleon'un, Atatürk'ün ağzında etkileme gücünün doruğuna çıkmıştır sözcükler. Atatürk'ün “Ordular!” diye bir seslenişi var ki ordularca bir güce bürünüyor bu tek sözcük.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanımlama – Örnekleme
B) Betimleme – Tanımlama
C) Örnekleme – Karşılaştırma
D) Benzetme – Sayısal verilerden yararlanma

5. İki dost birbirine fazla düşkün olmaya görsün, er geç bir kara kedi giriverir aralarına. Allele kallele edip bu iki dostun gönül ve iş birliğini yavaş yavaş bozar bu kara kediler. En kötü planları yaparlar. Türü dedikoduları birer ısırgan otu gibi getirir sürerler dostluğun caneline, güven duygusuna. Bu yüzden bu kara kedilere pirim vermemek gerekir.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki kalem kullanılmıştır.
B) Örneklere yer verilmiştir.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Benzetmeden yararlanılmıştır.

1.

Bilim dünyasında Eski Osmanlıca, Eski Türkiye Türkçesi, Eski Oğuz Türkçesi, Eski Anadolu Oğuzcası, Eski Oğuzca gibi terimlerle anılan Eski Anadolu Türkçesi; 13-15. yüzyıllar arasında Anadolu ve Azerbaycan'da Oğuz Türkçesiyle geliştirilen edebî eserlerin dilidir. Bu sahalarda ortaya konan ürünler, varlığı bilinen ancak ilk yazılı metinleri 13. yüzyıldan itibaren izlenebilen Oğuz Türkçesinin tarihî seyrinde önemli bir yere sahiptir. Bu dönem, 11. yüzyıldan sonra Anadolu'da Oğuzlar tarafından kurulup geliştirilen Türk yazı dilinin en eski halkasını oluşturur.

دوستگی ای سچ: ای اوغول! ایکی چشیت دوست و قرداش واردر. بریسی، باشکه بر بلا کلدیگی زمان سنی قورور؛ دیگری ده موتلولق و اقبال کونلرنده سنک دوستگدر. بلا کلوب اقبالدن دوشدیگده دوستلق یوزینی کوسترن قرداشی حقیقی قرداش و دوست بیل و دوستلغنی قورومه یه چالیش. سعادت کونلرنده کی دوسته پک کوگنمه. صیقیتیلی کونلرنده دوستلق باغنی اوزاتمیورسه، اونی

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanımlama – Betimleme
B) Betimleme – Karşılaştırma
C) Karşılaştırma – Tanımlama
D) Tanık gösterme – Sayısal veriler

2. “Ben mum alevinde bir pervane gibi hep aynı odakta yazdım şiirlerimi: Ev ve her günkü yaşamalar. Toplumun ve imkânlarımın bana bağışladığı dar dörtgende gözlerimi açtıkça karşımda büyük şehrin orta-fakir sınıfı, ev ve aile çevrelerini buldum.” Bunları söyler; eve her girdiğinde ruh evreninde yürüyen ve evinin içinden evrene açtığı pencereden başını semaya diken Behçet Necatigil. Şiir burçlarında görür kalemini. Yüreğindeki öykü, elindeki kalem şiir tadında yoğurur ve ortaya bir şairin “şairane öyküsü” çıkarır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnekleme
B) Karşılaştırmaya
C) Tanımlamaya
D) Tanık göstermeye

3. Cümle dediğin mızrak gibi delmeli, gül gibi kokmalı, keskin ve net olmalı. Cümle dediğin zıpkın gibi delikanlı olmalı, civanmert olmalı. Cümle, ağır ağır bir dağın zirvesine çıkan dağcı gibi olmalı; erkenden nefesi tüketmemeli. Ufku geniş olmalı cümlenin. Zirveden baktığında bukle bukle dağlar insanın ufkunu nasıl kaplarsa cümlelerin de derin olmalı kapsama alanı.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanımlama
B) Betimleme
C) Benzetme
D) Karşılaştırma

4. Türk şiirinde “baba”ya yazılmış şiirler belki bir elin parmaklarını geçmezken “anne” şiirlerinin hacmi büyük bir yer tutar. Bunda edebiyatçıların çocuklarıyla ilişkileri de rol oynamıştır. Mehmet Akif – Emin, Tevfik Fikret – Haluk, Nazım Hikmet – Memet gibi şair babalar ile oğulları arasındaki yol ayrılıkları, çocukların babalarına olan sevgisini azaltmış; onları birbirinden uzaklaştırmıştır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanımlama – Tanık gösterme
B) Örnekleme – Benzetme
C) Tanık gösterme – Karşılaştırma
D) Karşılaştırma – Örnekleme
5. 20. yüzyılın devrimler çağını başlatan Meksika, yeni yüzyıla yeni bir bakışla girdi. Meksika'nın 100 milyonu aşkın bir nüfusu var. Halkın yüzde 60'ı “Mestizo” adı verilen melezlerden oluşuyor. Yüzde 30'u ise Kızılderili. Yüzde 9'luk bir kesim safkan İspanyol kökenli. Başkentteki Antropoloji Müzesi, ülkenin etnik ve kültürel zenginliğini yansıtıyor ve dünyanın görkemli müzelerinden biri.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

- A) Sayısal verilerden yararlanma
B) Karşılaştırma
C) Tanımlama
D) Örnekleme
6. Çiçeklere öyle anlamlar yüklemiş ki... Çiçekler neler anlatır bizlere neler... Kırmızı gül aşkı, beyaz karanfil temizliği, saflığı; orkide gururu, menekşe alçak gönüllülüğü... Devamında da mor krizantem burukluğu, beyaz gül masumluluğu, lale teklifi... Sadece bu mu çiçeklerin anlattıkları? Renklerinde bile manalar yüklü: siyah üzüntüyü, kırmızı aşkı, pembe şefkati, mavi yumuşaklığı, yeşil ümidi...

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleme
B) Örnekleme
C) Tanımlama
D) Karşılaştırma

7. Her kültür dili gibi Türkçe de ilişkide olduğu dillerle kelime alışverişinde bulunmuştur. Eski Türk yazı diline Çince, Soğdca, Sanskritçe, Toharca gibi dillerden kelime girmesine rağmen daha sonraki dönemlerde Arapça ve Farsça unsurlar ağırlık kazanmıştır. Oğuz ve Kıpçakların kalabalık gruplar hâlinde batıya gitmeleri ve çeşitli halklarla karşılaşmaları sonucunda da Rumca, İtalyanca, Ermenice, Gürcüce, Rusça, Fransızca, Almanca gibi dillerle alışverişler olmuştur. 20. yüzyıldan itibaren ise daha çok İngilizceden dil unsurları alınmıştır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Örnekleme – Karşılaştırma
B) Tanımlama – Tanık gösterme
C) Örnekleme – Benzetme
D) Karşılaştırma – Tanımlama

8. Hızır, gizemli bir kahraman. Kuran'da öyküsü anlatılan ve davranışlarına Hz. Musa'nın bile akıl erdiremediği o kutlu kişi, darda kalmış nice insanı felaketlerden kurtarmış idi. “Kul sıkışmayınca Hızır yetişmez.” atasözü ve “Hızır gibi yetişmek” deyimini onun bu yardımcılık niteliğinin belirtiydi ve onun yardımcılarına ilişkin çeşitli öyküler anlatılırdı. Yunus'un “Yunus Emre bu dünyada iki kişi kalır derler / Meğer Hızır İlyas ola, âb-ı hayat içmiş gibi” sözünden de anlaşıldığı gibi o “dirilik suyu”nu, “bengi su”yu içmiş idi.

Bu metnin anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmıştır?

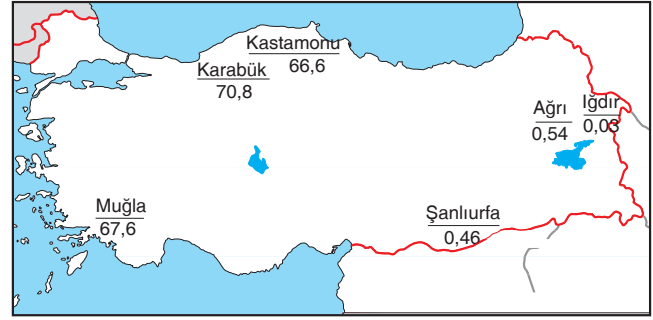
- A) Karşılaştırmadan
B) Tanık göstermeden
C) Betimlemeden
D) Benzetmeden

1.

Yüzölçümüne göre en fazla ormanlık alana sahip il, topraklarının %70,8'i ormanlarla kaplı olan Karabük'tür. Onu %67,6 ile Muğla, %66,6 ile Kastamonu takip eder. Ormanlık alanın en az olduğu il Iğdır'dır. Iğdır'ın yalnızca %0,03'ü ormanlarla kaplıdır. Hemen sonrasında gelen iki ilden Şanlıurfa'da bu oran %0,46, Ağrı'da %0,54'tür.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanımlama – Örnekleme
C) Benzetme – Örnekleme

- B) Karşılaştırma – Sayısal verilerden yararlanma
D) Tanımlama – Sayısal verilerden yararlanma

2. Medeniyet başkentimiz olan İstanbul; kültür, sanat, ekonomi ve siyasette olduğu kadar sporda da büyük bir merkez olmuştur. Bu tarihî şehirde eski çağlardan bu zamana dek birçok geleneksel ve modern spor dalı temsil edilmiş, spor antrenman ve müsabakaları imparatorluk düzeyinde desteklenmiştir. Osmanlı Dönemi'nde icra edilen güreş, cirit, avcılık, yüzme, at yarışı, okçuluk, matrakçılık gibi ata sporlarımızın yanı sıra atletizm, futbol, voleybol, tenis, judo boks gibi modern sporların %85 gibi bir oranı İstanbul'da yapılmıştır. Bu anlamda İstanbul'u spor kültürümüzün kalbi olarak nitelemek yanlış olmaz.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Betimleme
B) Karşılaştırma
C) Örnekleme
D) Sayısal veriden yararlanma

3. Şu insanın mutlu olma çabası yok mu, zaman zaman bana fırtınalı bir denizin ortasında gemide bulunup da geminin bir şurasına, bir burasına koşturmakla kıyıya varabileceğini sanan gemiciyi düşündürür. Neden dersiniz, geminin neresine koşarsa koşsun o geminin kontrolü artık dümende değil, gemiyi kontrolü altına alan dalgalarda ve rüzgârdadır. Bu denli dış koşullara, esinti ve rastlantılara mı bağlıdır kişinin mutluluğu? Yoksa bir düş müdür, bir hayal mi?

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

- A) Benzetme
C) Tanımlama
B) Betimleme
D) Örnekleme

4. Karşındaki yüksek dağlar güneş ışınlarını yansıtan – koyu camlı gözlüğün altında bile– ışıl ışıl görünen kar yığınlarıyla kaplıydı. Uludağ'ın sessizlikten ıssızlığa geçen bu vahşi, vahşi olduğu kadar da güzel durumu bizi büyüledi. Aşağıdaki vadilerde parça parça beyazlıklarla çevrili ormanlar görünüyordu. Mavi gök ve onun ortasında sayıya gelmeyen sonsuzlukta bir araya getirilmiş ışınları büyük bir avize gibi evrene saçan güneş burada daha bir farklı görünüyordu.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkilemeler kullanılmıştır.
B) Benzetmeden yararlanılmıştır.
C) Betimleme yapılmıştır.
D) Örneklemeye yer verilmiştir.

5. Zamanla insanda öyle değişiklikler oluyor ki dünkü zevklerimiz, düşüncelerimiz bakıyorsunuz değişmiş. Diyelim ki genç yaşlarda roman, masal, öykü okumak zevklerimiz arasında iken orta yaşlarda başka zevkler öne geçebiliyor. Eskiden çok roman, öykü okuyan ben, şimdilerde daha çok şiir, deneme türünden şeylerle yetinir oldum.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Örnekleme
C) Tanık gösterme
B) Tanımlama
D) Benzetme

6.

Aşağıdakilerin hangisinde bu görselle ilgili öyküleyici bir anlatım yapılmıştır?

- A) Akşam öğlümün sınıf arkadaşları geldi. Önce hep beraber, benim hazırlamış olduğum kekleri yediler, biraz oyun oynadılar. Sonra her biri birer kitap alıp yere uzandı. Gerçekten çok mutlu oldum. Onları bu şekilde görünce de anı ölümsüzleştirmek istedim ve fotoğraflarını çektim.
- B) Bir odada yerde uzanan altı çocuk var. Her birinin elinde renk renk kitaplar bulunuyor. Mavi pantolonlu, renkli bir hırka giymiş olan kızın elinde mavi bir kitap var. Çocukların hepsi de ciddiyetle kitaplarına bakıyor.
- C) Bir ülkenin gelişmiş düzeyini, o ülkede satılan kitap sayısı gösterir, diyorlar. Bu söze hiç katılmıyorum. Çünkü birçok insan ne yazık ki kitabı süs olsun diye alıyor. Okumaktan, anlamaktan çok uzak olanlar var. O zaman nasıl bir gelişmeden söz edebiliriz?
- D) Kitap okuyan çocuğun hayal dünyası gelişir. Bilgisi artar, kelime hazinesi zenginleşir. Kitabı günlük yaşantısının bir rutini hâline getiren insanlara bakın. Onlarla sohbet etmek, onları dinlemek ne kadar keyiflidir. Bu yüzden kitap okutun çocuklarınıza. Örnek olun onlara.

7. Şehir ve şehir merkezlerine yakın kasabalarda yaşayan kişilere “Boş vakitlerinizde neyle ilgilenirsiniz?” sorusu sorulmuş. Bu kişilerden yüzde 32.1’i “okumak”, yüzde 21.2’si “müzik dinlemek”, yüzde 9.5’i “spor yapmak”, yüzde 8.4’ü “bahçe ile uğraşmak”, yüzde 6.2’si “el işleri yapmak”, yine yüzde 6.2’si “sinema ve tiyatroya gitmek”, yüzde 3.9’u “spor seyretmek” demiş. Keşke “okumak” ağızlarda dolaşmayıp yapılan işlerde böyle en başta yer alsaydı!

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Örnekleme
D) Benzetme

8. Hipodrom, zamanında bir açık hava müzesi gibi antik çağların birçok eseriyle dolu idi. Çok sayıdaki heykel, yapı katları ve kaideler üstünde yükseliyordu. Lysippe’nin atları, imparatorların atları, Paris, Hercule, Helene buradaki heykellerden bazılarıydı. Hipodrom’un her yanı bronzlar, mermerlerle doluydu. Başka müzelerde görülemeyecek kadar tarihî eser vardı burada. Ancak ne yazık ki buradaki eserler zamanla bir bir yok edildi.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Benzetmeye
B) Tanık göstermeye
C) Karşılaştırmaya
D) Örneklemeye

